

قانون اساسي افغانستان

بسم الله الرحمن الرحيم

"الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام علي سيد الانبياء و المرسلين محمد (ص) و علي آله و اصحابه اجمعين "

ما مردم افغانستان :

با ايمان راسخ به ذات پاک خداوند (ج) و توکل به مشيت حق تعالي و اعتقاد به دين مقدس اسلام ، با درک بي عدالتي ها و نابساماني هاي گذشته و مصايب بي شماری که بر کشورما وارد آمده است ، باتقدير از فداکاری ها ، مبارزات تاريخي ، جهاد و مقاومت بر حق تمام مردم افغانستان و ارج گذاری به مقام والای شهدای راه آزادی کشور ، با درک اين که افغانستان واحد و يکپارچه به همه اقوام و مردم اين سرزمين تعلق دارد ، با رعايت منشور ملل متحد و با احترام به اعلاميه جهاني حقوق بشر ، به منظور تحکيم وحدت ملي و حراست از استقلال ، حاکميت ملي و تماميت ارضي کشور ، به منظور تاسيس نظام متکي بر اراده مردم و ديمقراطي ، به منظور ايجاد جامعه مدني عاری از ظلم ، استبداد ، تبعيض و خشونت و مبتني بر قانونمندی ، عدالت اجتماعي ، حفظ کرامت و حقوق انساني و تامين آزادی ها و حقوق اساسي مردم ، به منظور تقويت بنيادهای سياسي ، اجتماعي ، اقتصادي و دفاعي کشور ، به منظور تامين زندگي مرفه و محيط زيست سالم برای همه ساکنان اين سرزمين ، و سرانجام ، به منظور تثبيت جایگاه شايسته افغانستان در خانواده بين المللي ، اين قانون اساسي را مطابق با واقعيت هاي تاريخي ، فرهنگي و اجتماعي کشور و مقتضيات عصر ، از طريق نمايندگان منتخب خود در لويه جرگه مورخه چهاردهم جدی سال یک هزار و سصد و هشتاد و دو هجری شمسي در شهر کابل تصويب کردیم .

فصل اول دولت

ماده اول

افغانستان ، دولت جمهوری اسلامي ، مستقل ، واحد و غيرقابل تجزيه مي باشد.

ماده دوم

دين دولت جمهوری اسلامي افغانستان ، دين مقدس اسلام است . پيروان ساير ادیان در پيروي از دين و اجرای مراسم ديني شان در حدود احکام قانون آزاد مي باشند.

ماده سوم

در افغانستان هيچ قانون نمي تواند مخالف معتقدات و احکام دين مقدس اسلام باشد.

ماده چهارم :

حاکميت ملي در افغانستان به ملت تعلق دارد که به طور مستقيم يا توسط نمايندگان خود آن را اعمال مي کند.

ملت افغانستان عبارت است از تمام افرادی که تابعيت افغانستان را دارا باشند.

ملت افغانستان متشکل از اقوام پشتون ، تاجیک ، هزاره ، ازبک ، ترکمن ، بلوچ ، پشه يي ، نورستاني ، ايماق ، عرب ، قرغيز ، قزلباش ، گوجر ، براهوی وسایر اقوام مي باشد.

بر هر فرد از افراد ملت افغانستان کلمه افغان اطلاق مي شود.

هيچ فردی از افراد ملت از تابعيت افغانستان محروم نمي گردد.

امور مربوط به تابعیت و پناهندگی توسط قانون تنظیم می گردد.

ماده پنجم

تطبیق احکام این قانون اساسی و سایر قوانین ، دفاع از استقلال، حاکمیت ملی و تمامیت ارضی و تامین امنیت و قابلیت دفاعی کشور از وظایف اساسی دولت می باشد.

ماده ششم

دولت به ایجاد یک جامعه مرفه و متمدن بر اساس عدالت اجتماعی ، حفظ کرامت انسانی ، حمایت حقوق بشر، تحقق دموکراسی ، تامین وحدت ملی ، برابری بین همه اقوام و قبایل و انکشاف متوازن در همه مناطق کشور مکلف می باشد.

ماده هفتم

دولت منشور ملل متحد، معاهدات بین الدول، میثاق های بین المللی که افغانستان به آن ملحق شده است و اعلامیه جهانی حقوق بشر را رعایت می کند.

دولت از هر نوع اعمال تروریستی ، زرع و قاچاق مواد مخدر و تولید و استعمال مسکرات جلوگیری می کند.

ماده هشتم

دولت سیاست خارجی کشور را بر مبنای حفظ استقلال، منافع ملی و تمامیت ارضی و عدم مداخله ، حسن همجواری ، احترام متقابل و تساوی حقوق تنظیم می نماید.

ماده نهم

معادن و سایر منابع زیرزمینی و آثار باستانی ملکیت دولت می باشند.

حفاظت و اداره املاک دولت و طرز استفاده درست از منابع طبیعی و سایر املاک عامه توسط قانون تنظیم می گردد.

ماده دهم

دولت ، سرمایه سرمایه گذاریها و تشیئات خصوصی را مبتنی بر نظام اقتصاد بازار، مطابق به احکام قانون ، تشویق ، حمایت و مصونیت آن ها را تضمین می نماید.

ماده یازدهم

امور مربوط به تجارت داخلی و خارجی ، مطابق به ایجابات اقتصادی کشور و مصالح مردم ، توسط قانون تنظیم می گردد.

ماده دوازدهم

در افغانستان بانک ، بانک مرکزی دولت و مستقل می باشد. نشر پول و طرح و تطبیق سیاست پولی کشور، مطابق به احکام قانون ، ازصلاحیت بانک مرکزی می باشد.

بانک مرکزی در مورد چاپ پول با کمیسیون اقتصادی ولسی جرگه مشوره می نماید.

تشکیل و طرز فعالیت این بانک توسط قانون تنظیم می شود.

ماده سیزدهم

دولت برای انکشاف صنایع ، رشد تولید، ارتقای سطح زندگی مردم و حمایت از فعالیتهای پیشه وران ، پروگرامهای موثر طرح و تطبیق می نماید.

ماده چهاردهم

دولت برای انکشاف زراعت و مالداری ، بهبود شرایط اقتصادی ، اجتماعی و معیشتی دهقانان و مالداران و اسکان و بهبود زندگی کوچیان ، در حدود بنیه مالی دولت ، پروگرامهای موثر طرح و تطبیق می نماید.

دولت به منظور تهیه مسکن و توزیع ملکیتهاى عامه برای اتباع مستحق ، مطابق به احکام قانون و در حدود امکانات مالی ، تدابیر لازم اتخاذ می نماید.

ماده پانزدهم

دولت مکلف است در مورد حفظ و بهبود جنگلات و محیط زیست تدابیر لازم اتخاذ نماید.

ماده شانزدهم

از جمله زبان های پشتو، دری ، ازبکی ، ترکمنی ، بلوچی و پشه یی ، نورستانی ، پامیری و سایر زبان های رایج در کشور، پشتو و دری زبانهای رسمی دولت می باشند.

در مناطقی که اکثریت مردم به یکی از زبان های ازبکی ، ترکمنی ، پشه یی ، نورستانی ، بلوچی و یا پامیری تکلم می نمایند، آن زبان علاوه بر پشتو و دری به حیث زبان سوم رسمی می باشد و نحوه تطبیق آن توسط قانون تنظیم می گردد.

دولت برای تقویت و انکشاف همه زبانهای افغانستان پروگرامهای موثر طرح و تطبیق می نماید.

نشر مطبوعات و رسانه های گروهی به تمام زبانهای رایج در کشور آزاد می باشد.

مصطلحات (اصطلاحات) علمی و اداری ملی موجود در کشور حفظ می گردد.

ماده هفدهم

دولت برای ارتقای معارف در همه سطوح ، انکشاف تعلیمات دینی ، تنظیم و بهبود وضع مساجد، مدارس و مراکز دینی تدابیر لازم اتخاذ می نماید.

ماده هجدهم

مبدأ تقویم کشور بر هجرت پیامبر اکرم (ص) استوار است .

مبنای کار ادارات دولتی تقویم هجری شمسی می باشد.

روزهای جمعه ، ۲۸ اسد و ۸ ثور تعطیل عمومی است . سایر رخصتی ها توسط قانون تنظیم می گردد.

ماده نوزدهم

بیرق افغانستان مرکب است از : سه قطعه با رنگهای سیاه ، سرخ و سبز که به صورت عمودی ، به اندازه های مساوی ، از چپ به راست ، در کنار هم واقع شده ، عرض هر رنگ برابر نصف طول آن است و در وسط آن نشان ملی افغانستان قرار دارد.

نشان ملي افغانستان عبارت از محراب و منبر به رنگ سفيد مي باشد که در دو گوشه آن دو بيرق و در وسط آن در قسمت فوقاني ، کلمه مبارک لاله الاالله محمد رسولالله و الله اکبر و اشعه خورشيد در حال طلوع و در قسمت تحتاني آن تاريخ ۱۳۹۸ هجري شمسي و کلمه افغانستان ، جا داشته و از دو طرف باخوشه های گندم احاطه شده است .

طرز استفاده از بيرق و نشان ملي توسط قانون تنظيم مي گردد.

ماده بيستم

سرود ملي افغانستان به زبان پشتو و با ذکر الله اکبر و نام اقوام افغانستان مي باشد.

ماده بيست و یکم

پایتخت افغانستان شهر کابل مي باشد.

· فصل دوم - حقوق اساسي و وجايب اتباع

ماده بيست و دوم

هر نوع تبعيض و امتياز بين اتباع افغانستان ممنوع است .

اتباع افغانستان اعم از زن و مرد در برابر قانون دارای حقوق و وجايب مساوی مي باشند.

ماده بيست و سوم

زندگي موهبت الهي و حق طبيعي انسان است . هيچ شخص بدون مجوز قانوني از اين حق محروم نمي گردد.

ماده بيست و چهارم

آزادی حق طبيعي انسان است . اين حق جز آزادی ديگران و مصالح عامه که توسط قانون تنظيم مي گردد، حدودی ندارد.

آزادی و کرامت انسان از تعرض مصون است . دولت به احترام و حمايت آزادی و کرامت انسان مکلف مي باشد.

ماده بيست و پنجم

برائت ذمه حالت اصلي است .

متهم تا وقتي که به حکم قطعي محکمه با صلاحيت محکوم عليه قرار نگیرد، بي گناه شناخته مي شود.

ماده بيست و ششم

جرم یک عمل شخصي است .

تعقيب، گرفتاری يا توقيف متهم و تطبيق جزا بر او به شخص دیگری سرايت نمي کند.

ماده بيست و هفتم

هيچ عملي جرم شمرده نمي شود، مگر به حکم قانوني که قبل از ارتکاب آن نافذ گرديده باشد.

هیچ شخص را نمی توان تعقیب، گرفتار و یا توقیف نمود، مگر بر طبق احکام قانون .

هیچ شخص را نمی توان مجازات نمود، مگر به حکم محکمه با صلاحیت و مطابق به احکام قانونی که قبل از ارتکاب فعل مورد اتهام نافذ گردیده باشد.

ماده بیست و هشتم

هیچ یک از اتباع افغانستان به علت اتهام به جرم ، به دولت خارجی سپرده نمی شود، مگر بر اساس معامله بالمثل و پیمان های بین الدول که افغانستان به آن پیوسته باشد.

هیچ افغان به سلب تابعیت و یا تبعید در داخل یا خارج افغانستان محکوم نمی شود.

ماده بیست و نهم

تعذیب انسان ممنوع است .

هیچ شخص نمی تواند حتی به مقصد کشف حقایق از شخص دیگر، اگر چه تحت تعقیب، گرفتاری یا توقیف و یا محکوم به جزا باشد، به تعذیب او اقدام کند یا امر بدهد.

تعیین جزایی که مخالف کرامت انسانی باشد، ممنوع است .

ماده سی ام

اظهار، اقرار و شهادتی که از متهم یا شخص دیگری به وسیله اکراه به دست آورده شود، اعتبار ندارد.

اقرار به جرم عبارت است از اعتراف متهم با رضایت کامل و در حالت صحت عقل، در حضور محکمه با صلاحیت .

ماده سی و یکم

هر شخص می تواند برای دفع اتهام به مجرد گرفتاری و یا برای اثبات حق خود، وکیل مدافع تعیین کند.

متهم حق دارد به مجرد گرفتاری ، از اتهام منسوب اطلاع یابد و در داخل میعاد که قانون تعیین می کند، در محکمه حاضر گردد.

دولت در قضایای جنایی برای متهم بی بضاعت وکیل مدافع تعیین می نماید. محرمیت مکالمات ، مراسلات و مخابرات بین متهم و وکیل آن ، از هر نوع تعرض مصون می باشد.

وظایف و صلاحیت های وکلای مدافع توسط قانون تنظیم می گردد.

ماده سی و دوم

مدیون بودن شخص موجب سلب یا محدود شدن آزادی وی نمی شود. طرز و وسایل تحصیل دین توسط قانون تنظیم می گردد.

ماده سی و سوم

اتباع افغانستان حق انتخاب کردن و انتخاب شدن را دارا می باشند.

شرایط و طرز استفاده از این حق توسط قانون تنظیم می گردد.

ماده سي و چهارم

آزادی بیان از تعرض مصون است .

هر افغان حق دارد فکر خود را به وسیله گفتار، نوشته ، تصویر و یا وسایل دیگر، با رعایت احکام مندرج این قانون اساسی اظهار نماید.

هر افغان حق دارد مطابق به احکام قانون ، به طبع و نشر مطالب، بدون ارایه قبلي آن به مقامات دولتي ، بپردازد.

احکام مربوط به مطابع، رادیو و تلویزیون ، نشر مطبوعات و سایر وسایل ارتباط جمعی توسط قانون تنظیم می گردد.

ماده سي و پنجم

اتباع افغانستان حق دارند به منظور تامین مقاصد مادی و یامعنوی ، مطابق به احکام قانون ، جمعیتها تاسیس نمایند.

اتباع افغانستان حق دارند، مطابق به احکام قانون ، احزاب سیاسی تشکیل دهند، مشروط بر اینکه : مرامنامه و اساسنامه حزب، مناقض احکام دین مقدس اسلام و نصوص و ارزشهای مندرج این قانون اساسی نباشد،

تشکیلات و منابع مالی حزب علنی باشد،

اهداف و تشکیلات نظامی و شبه نظامی نداشته باشد،

وابسته به حزب سیاسی و یا دیگر منابع خارجی نباشد.

تاسیس و فعالیت حزب بر مبنای قومیت ، سمت ، زبان ، و مذهب فقهی جواز ندارد.

جمعیت و حزبی که مطابق به احکام قانون تشکیل می شود، بدون موجبات قانونی و حکم محکمه با صلاحیت منحل نمی شود.

ماده سي و ششم

اتباع افغانستان حق دارند برای تامین مقاصد جایز و صلح آمیز، بدون حملسلاح ، طبق قانون اجتماع و تظاهرات نمایند.

ماده سي و هفتم

آزادی و محرمت مراسلات و مخابرات اشخاص چه به صورت مکتوب باشد و چه به وسیله تلفن ، تلگراف و وسایل دیگر، از تعرض مصون است .

دولت حق تفتیش مراسلات و مخابرات اشخاص را ندارد، مگر مطابق به احکام قانون .

ماده سي و هشتم

مسکن شخص از تعرض مصون است .

هیچ شخص ، به شمول دولت ، نمی تواند بدون اجازه ساکن یا قرار محکمه باصلاحیت و به غیر از حالات و طرزی که در قانون تصریح شده است ، به مسکن شخص داخل شود یا آن را تفتیش نماید. در مورد جرم مشهود، مامور مسئول می تواند بدون اجازه قبلي محکمه ، به مسکن شخص داخل شود یا آن را تفتیش کند. مامور مذکور مکلف است بعد از داخلشدن یا اجرای تفتیش ، در خلال مدتی که قانون تعیین می کند قرار محکمه راحاصل نماید.

ماده سي و نهم

هر افغان حق دارد به هر نقطه کشور سفر نماید و مسکن اختیار کند، مگر در مناطقی که قانون ممنوع قرار داده است .

هر افغان حق دارد مطابق به احکام قانون به خارج افغانستان سفر نماید و به آن عودت کند.

دولت از حقوق اتباع افغانستان در خارج از کشور حمایت می نماید.

ماده چهلیم

ملکیت از تعرض مصون است .

هیچ شخص از کسب ملکیت و تصرف در آن منع نمی شود، مگر در حدود احکام قانون .

ملکیت هیچ شخص ، بدون حکم قانون و فیصله محکمه با صلاحیت مصادره نمی شود.

استملاک ملکیت شخص ، تنها به مقصد تامین منافع عامه ، در بدل تعویض قبلی و عادلانه ، به موجب قانون مجاز می باشد.

تفتیش و اعلان دارایی شخص ، تنها به حکم قانون صورت می گیرد.

ماده چهل و یکم

اشخاص خارجی در افغانستان حق ملکیت اموال عقاری را ندارند.

اجاره عقار به منظور سرمایه گذاری ، مطابق به احکام قانون مجاز می باشد.

فروش عقار به نمایندگی های سیاسی دول خارجی و به موسسات بین المللی که افغانستان عضو آن باشد، مطابق به احکام قانون ، مجاز می باشد.

ماده چهل و دوم

هر افغان مکلف است مطابق به احکام قانون به دولت مالیه و محصول تادیه کند.

هیچ نوع مالیه و محصول، بدون حکم قانون ، وضع نمی شود.

اندازه مالیه و محصول و طرز تادیه آن ، برعایت عدالت اجتماعی ، توسط قانون تعیین می گردد.

این حکم در مورد اشخاص و موسسات خارجی نیز تطبیق می شود.

هر نوع مالیه ، محصول و عواید تادیه شده ، به حساب واحد دولتی تحویل داده می شود.

ماده چهل و سوم

تعلیم حق تمام اتباع افغانستان است که تا درجه لیسانس در موسسات تعلیمی دولتی به صورت رایگان از طرف دولت تامین می شود.

دولت مکلف است به منظور تعمیم متوازن معارف در تمام افغانستان ، تامین تعلیمات متوسطه اجباری ، پروگرام موثر طرح و تطبیق نماید و زمینه تدریس زبانهای مادری را در مناطقی که به آنها تکلم می کنند، فراهم کند.

ماده چهل و چهارم

دولت مکلف است به منظور ایجاد توازن و انکشاف تعلیم برای زنان ، بهبود تعلیم کوچیان و امحای بی سوادۃ در کشور، پروگرامهای موثر طرح و تطبیق نماید.

ماده چهل و پنجم

دولت نصاب واحد تعلیمی را، بر مبنای احکام دین مقدس اسلام و فرهنگ ملی و مطابق با اصول علمی ، طرح و تطبیق می کند و نصاب مضامین دینی مکاتب را، بر مبنای مذاهب اسلامی موجود در افغانستان ، تدوین می نماید.

ماده چهل و ششم

تاسیس و اداره موسسات تعلیمات عالی ، عمومی و اختصاصی وظیفه دولت است .

اتباع افغانستان می توانند به اجازه دولت به تاسیس موسسات تعلیمات عالی ، عمومی ، اختصاصی و سوادآموزی اقدام نمایند.

دولت می تواند تاسیس موسسات تعلیمات

ت عالی ، عمومی و اختصاصی را به اشخاص خارجی نیز مطابق به احکام قانون اجازه دهد. شرایط شمول در موسسات تعلیمات عالی دولتی و سایر امور مربوط به آن ، توسط قانون تنظیم می گردد.

ماده چهل و هفتم

دولت برای پیشرفت علم ، فرهنگ ، ادب و هنر پروگرامهای موثر طرح می نماید.

دولت حقوق مولف ، مخترع و کاشف را تضمین می نماید و تحقیقات علمی را در تمام عرصه ها تشویق و حمایت می کند و استفاده موثر از نتایج آن را، مطابق به احکام قانون ، تعمیم می بخشد.

ماده چهل و هشتم

کار حق هر افغان است .

تعیین ساعات کار، رخصتی با مزد، حقوق کار و کارگر و سایر امور مربوط به آن توسط قانون تنظیم می گردد.

انتخاب شغل و حرفه ، در حدود احکام قانون ، آزاد می باشد.

ماده چهل و نهم

تحمیل کار اجباری ممنوع است .

سهم گیری فعال در حالت جنگ ، آفات و سایر حالاتی که حیات و آسایش عامه را تهدید کند، از وجایب ملی هر افغان می باشد.

تحمیل کار بر اطفال جواز ندارد.

ماده پنجاهم

دولت مکلف است ، به منظور ایجاد اداره سالم و تحقق اصلاحات در سیستم اداری کشور تدابیر لازم اتخاذ نماید.

اداره اجراءات خود را با بيطرفي كامل و مطابق به احكام قانون عملي مي سازد.

اتباع افغانستان حق دسترسي به اطلاعات از ادارات دولتي را در حدود احكام قانون دارا مي باشند.

اين حق جز صدمه به حقوق ديگران و امنيت عامه حدودی ندارد.

اتباع افغانستان بر اساس اهليت و بدون هيچ گونه تبعيض و به موجب احكام قانون به خدمت دولت پذيرفته مي شوند.

ماده پنجاه و يكم

هر شخص كه از اداره بدون موجب متضرر شود، مستحق جبران خساره مي باشد و مي تواند براي حصول آن در محكمه دعوا اقامه كند.

به استثنای حالاتي كه در قانون تصريح گرديده است ، دولت نمي تواند بدون حكم محكمه با صلاحيت به تحصيل حقوق خود اقدام كند.

ماده پنجاه و دوم

دولت وسايل وقايع و علاج امراض و تسهيلات صحي رايجان را براي همه اتباع مطابق به احكام قانون تامين مي نمايد.

دولت تاسيس و توسعه خدمات طبي و مراكز صحي خصوصي را مطابق به احكام قانون تشويق و حمايت مي كند.

دولت به منظور تقويت تربيت بدني سالم و انكشاف ورزشهای ملي و محلي تدابير لازم اتخاذ مي نمايد.

ماده پنجاه و سوم

دولت به منظور تنظيم خدمات طبي و مساعدت مالي براي بازماندگان شهدا و مفقودين و براي بازتواني معلولين و معيوبين و سهم گيري فعال آنان در جامعه ، مطابق به احكام قانون ، تدابير لازم اتخاذ مي نمايد.

دولت حقوق متقاعدين را تضمين نموده ، براي كهنسالان ، زنان بي سرپرست ، معيوبين و معلولين و ايتام بي بضاعت مطابق به احكام قانون كمك لازم به عمل مي آورد.

ماده پنجاه و چهارم

خانواده ركن اساسي جامعه را تشكيل مي دهد و مورد حمايت دولت قرار دارد.

دولت به منظور تامين سلامت جسمي و روحي خانواده بالاخص طفل و مادر، تربيت اطفال و براي از بين بردن رسوم مغاير با احكام دين مقدس اسلام ، تدابير لازم اتخاذ مي كند.

ماده پنجاه و پنجم

دفاع از وطن وجيبه تمام اتباع افغانستان است .

شرائط اجراي دوره مكلفيت عسكری توسط قانون تنظيم مي گردد.

ماده پنجاه و ششم

پيروی از احكام قانون اساسي ، اطاعت از قوانين و رعايت نظم و امن عامه وجيبه تمام مردم افغانستان است .

بي خبری از احکام قانون عذر دانسته نمي شود.

ماده پنجاه و هفتم

دولت حقوق و آزادیهای اتباع خارجي را در افغانستان ، طبق قانون تضمین مي کند. این اشخاص در حدود قواعد حقوق بین المللي به رعایت قوانین دولت افغانستان مکلف مي باشند.

ماده پنجاه و هشتم

دولت به منظور نظارت بر رعایت حقوق بشر در افغانستان و بهبود و حمایت از آن ، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان را تاسیس مي نماید.

هر شخص مي تواند در صورت نقص حقوق بشری خود، به این کمیسیون شکایت نماید. کمیسیون مي تواند موارد نقص حقوق بشری افراد را به مراجع قانوني راجع سازد و در دفاع از حقوق آنها مساعدت نماید.

تشکیل و طرز فعالیت این کمیسیون توسط قانون تنظیم مي گردد.

ماده پنجاه و نهم

هیچ شخص نمي تواند با سوءاستفاده از حقوق و آزادیهای مندرج این قانون اساسي ، بر ضد استقلال، تمامیت ارضي ، حاکمیت و وحدت ملي عمل کند.

فصل سوم - رئیس جمهور

ماده شصتم

رئیس جمهور در راس دولت جمهوری اسلامي افغانستان قرار داشته ، صلاحیتهای خود را در عرصه های اجراییه ، تقنینیه ، قضاییه ، مطابق به احکام این قانون اساسي ، اعمال مي کند.

رئیس جمهور دارای دو معاون ، اول و دوم ، مي باشد.

کاندید ریاست جمهوری نام هر دو معاون را همزمان با کاندید شدن خود به ملت اعلام مي دارد.

معاون اول رئیس جمهور در حالت غیاب، استعفا و یا وفات رئیس جمهور، مطابق به احکام مندرج این قانون اساسي ، عمل مي کند.

در غیاب معاون اول رئیس جمهور، معاون دوم مطابق به احکام مندرج این قانون اساسي عمل مي کند.

ماده شصت و یکم

رئیس جمهور با کسب اکثریت بیش از پنجاه فی صد آرای رای دهندگان از طریق رای گیری آزاد، عمومی ، سری و مستقیم انتخاب مي گردد.

وظیفه رئیس جمهور در اول جواز سال پنجم بعد از انتخابات پایان مي یابد. انتخابات به منظور تعیین رئیس جمهور جدید در خلال مدت سي الي شصت روز قبل از پایان کار رئیس جمهور برگزار مي گردد.

هرگاه در دور اول هیچ یک از کاندیدان نتواند اکثریت بیش از پنجاه درصد آرا را به دست آورد، انتخابات برای دور دوم در ظرف دو هفته از تاریخ اعلام نتایج انتخابات برگزار مي گردد و در این دور تنها دو نفر از کاندیداهایی که بیشترین آرا را در دور اول به دست آورده اند، شرکت مي نمایند. در دور دوم انتخابات ، کاندیدی که اکثریت آرا را کسب کند، رئیس

جمهورشناخته می شود. هر گاه یکی از کاندیداهای ریاست جمهوری در جریان دور اول یا دوم رای گیری و یا بعد از انتخابات و قبل از اعلام نتایج انتخابات وفات نماید، انتخابات مجدد مطابق به احکام قانون برگزار می گردد.

ماده شصت و دوم

شخصی که به ریاست جمهوری کاندید می شود، واجد شرایط ذیل می باشد :

۱ - تبعه افغانستان ، مسلمان و متولد از والدین افغان بوده و تابعیت کشور دیگری را نداشته باشد،

۲ - در روز کاندید شدن سن وی از چهل سال کمتر نباشد،

۳ - از طرف محکمه به ارتکاب جرایم ضد بشری ، جنایت و یا حرمان از حقوق مدنی محکوم نشده باشد.

هیچ شخص نمی تواند بیش از دو دوره به حیث رئیس جمهور انتخاب گردد.

حکم مندرج این ماده در مورد معاونین رئیس جمهور نیز تطبیق می گردد.

ماده شصت و سوم

رئیس جمهور قبل از تصدی وظیفه ، مطابق به طرزالعمل خاص که توسط قانون تنظیم می گردد، حلف (سوگند) آتی را به جا می آورد :

بسم الله الرحمن الرحيم

"به نام خداوند بزرگ (ج) سوگند یاد می کنم که دین مقدس اسلام را اطاعت و از آن حمایت کنم . قانون اساسی و سایر قوانین را رعایت و از تطبیق آن مواظبت نمایم . از استقلال، حاکمیت ملی و تمامیت ارضی افغانستان حراست و حقوق و منافع مردم افغانستان را حفاظت کنم و با استعانت از بارگاه پروردگار متعال و پشتیبانی ملت ، مساعی خود را در راه سعادت و ترقی مردم افغانستان بکار برم

ماده شصت و چهارم

رئیس جمهور دارای صلاحیتها و وظایف ذیل می باشد :

۱ - مراقبت از اجرای قانون اساسی ،

۲ - تعیین خطوط اساسی سیاست کشور به تصویب شورای ملی ،

۳ - قیادت اعلام قوای مسلح افغانستان ،

۴ - اعلام حرب (جنگ) و متارکه به تایید شورای ملی ،

۵ - اتخاذ تصمیم لازم در حالت دفاع از تمامیت ارضی و حفظ استقلال،

۶ - فرستادن قطعات قوای مسلح به خارج افغانستان به تایید شورای ملی ،

۷ - دایر نمودن لویه جرگه به استثنای حالت مندرج ماده شصت و نهم این قانون اساسی ،

۸ - اعلان حالت اضطرار به تایید شورای ملی و خاتمه دادن به آن ،

۹ - افتتاح اجلاس شورای ملی و لویه جرگه ،

۱۰ - قبول استعفاى معاونين رياست جمهورى ،

۱۱ - تعيين وزرا، لوى خارنوال، رييس پانك مركزى ، رييس امنيت ملي و رييس سره مياشت (هلال احمر) به تاييد ولسي جرگه و عزل و قبول استعفاى آنها،

۱۲ - تعيين رييس و اعضاى ستره محكمه (ديوان عالي قضايي) به تاييد ولسي جرگه ،

۱۳ - تعيين و تقاعد، قبول استعفا و عزل قضات ، صاحب منصبان قواى مسلح ،پوليس و امنيت ملي و مامورين عالي رتبه مطابق به احكام قانون ،

۱۴ - تعيين سران نمايندگي هاى سياسي افغانستان نزد دول خارجي و موسسات بين المللي ،

۱۵ - قبول اعتمادنامه هاى نمايندگان سياسي خارجي در افغانستان ،

۱۶ - توشيح قوانين و فرامين تقنيني ،

۱۷ - اعطاى اعتبارنامه به غرض عقد معاهدات بين الدول مطابق به احكام قانون ،

۱۸ - تخفيف و عفو مجازات مطابق به احكام قانون ،

۱۹ - اعطاى مدالها، نشانها و القاب افتخاري مطابق به احكام قانون ،

۲۰ - تاسيس كميسيونها به منظور بهبود اداره كشور مطابق به احكام قانون

۲۱ - ساير صلاحيتها و وظائف مندرج اين قانون اساسي .

ماده شصت و پنجم

رييس جمهور مي تواند در موضوعات مهم ملي سياسي ، اجتماعي و يا اقتصادى به آراى عمومي مردم افغانستان مراجعه نمايد.

مراجعه به آراى عمومي نبايد مناقض احكام اين قانون اساسي و يا مستلزم تعديل آن باشد.

ماده شصت و ششم

رييس جمهور در اعمال صلاحيتهاى مندرج اين قانون اساسي ، مصالح علياى مردم افغانستان را رعايت مي كند.

رييس جمهور نمي تواند بدون حكم قانون ملكيت هاى دولتي را بفروشد يا اهدا كند.

رييس جمهور نمي تواند در زمان تصدىوظيفه از مقام خود به ملحوظات لساني ، سمتي ، قومي ، مذهبي و حزبي استفاده نمايد.

ماده شصت و هفتم

در صورت استعفا و عزل يا وفات رييس جمهور و يا مريض صبعالعلاج كه مانع اجرا وظيفه شود، معاون اول رييس جمهور صلاحيتها و وظائف رييس جمهور را به عهده مي گيرد.

رييس جمهور استعفاى خود را شخصا به شوراى ملي اعلام مي نمايد.

تثبيت مريض صعب العلاج توسط هيات طبي با صلاحيت كه از طرف ستره محكمه تعيين مي گردد، صورت مي گيرد.

در این حالات در خلال مدت سه ماه انتخابات به منظور تعیین رئیس جمهور جدید طبق ماده شصت و یکم این قانون اساسی برگزار می گردد.

معاون اول رئیس جمهور در زمان تصدی به حیث رئیس جمهور موقت امور ذیل را می تواند انجام دهد :

۱ - تعدیل قانون اساسی ،

۲ - عزل وزرا،

۳ - مراجعه به آرای عامه .

معاونین رئیس جمهور می توانند مطابق به احکام این قانون اساسی خود را به ریاست جمهوری کاندید نمایند.

در صورت غیاب رئیس جمهور، وظایف معاون اول توسط رئیس جمهور تعیین می گردد.

ماده شصت و هشتم

هر گاه یکی از معاونین رئیس جمهور استعفا و یا وفات نماید، عوض وی شخص دیگری توسط رئیس جمهور به تأیید ولسی جرگه تعیین می گردد.

در صورت وفات همزمان رئیس جمهور و معاون اول وی ، بالترتیب معاون دوم ، رئیس مشرانو جرگه ، رئیس ولسی جرگه و وزیر خارجه یکی بعد دیگری مطابق به حکم مندرج ماده شصت و هفتم این قانون اساسی وظایف رئیس جمهور را به عهده می گیرند.

ماده شصت و نهم

رئیس جمهور در برابر ملت و ولسی جرگه مطابق به احکام این ماده مسئول می باشد.

اتهام علیه رئیس جمهور به ارتکاب جرایم ضد بشری ، خیانت ملی یا جنایت ، از طرف یک ثلث کل اعضای ولسی جرگه می تواند تقاضا شود. در صورتی که این تقاضا از طرف دو ثلث کل آرای ولسی جرگه تأیید گردد، ولسی جرگه در خلال مدت یک ماه لویه جرگه را دایر می نماید.

هرگاه لویه جرگه اتهام منسوب را به اکثریت دو ثلث آرای کل اعضا تصویب نماید، رئیس جمهور از وظیفه منفصل و موضوع به محکمه خاص محول می گردد.

محکمه خاص متشکل است از رئیس مشرانو جرگه ، سه نفر از اعضای ولسی جرگه و سه نفر ستره محکمه به تعیین لویه جرگه ، اقامه دعوی توسط شخصی که از طرف لویه جرگه تعیین می گردد صورت می گیرد.

در این حالت احکام مندرج ماده شصت و هفتم این قانون اساسی تطبیق می گردد.

ماده هفتادم

معاش و مصارف رئیس جمهور توسط قانون تنظیم می گردد.

رئیس جمهور بعد از ختم دوره خدمت به استثنای حالت عزل، برای بقیه مدت حیات از حقوق مالی دوره ریاست جمهوری مطابق به احکام قانون مستفید می شود.

۰ فصل چهارم - حکومت

ماده هفتاد و یکم

حکومت متشکل است از وزرا که تحت ریاست رئیس جمهور اجرای وظیفه می نماید.

تعداد وزرا و وظایف شان توسط قانون تنظیم می گردد.

ماده هفتاد و دوم

شخصی که به حیث وزیر تعیین می شود، واجد شرایط ذیل می باشد :

۱ - تنها حامل تابعیت افغانستان باشد،

هرگاه کاندید وزارت تابعیت کشور دیگری را نیز داشته باشد، ولسی جرگه صلاحیت تایید و یا رد آنرا دارد،

۲ - دارای تحصیلات عالی ، تجربه کاری و شهرت نیک باشد،

۳ - سن وی از سی و پنج سال کمتر نباشد،

۴ - از طرف محکمه به ارتکاب جرایم ضد بشری ، جنایت و یا حرمان از حقوق مدنی محکوم نشده باشد.

ماده هفتاد و سوم

وزرا می توانند از اعضای شورای ملی یا خارج از آن تعیین شوند. هرگاه عضو شورای ملی به حیث وزیر تعیین شود، عضویت خود را در شورا از دست می دهد و در عوض وی شخص دیگری مطابق به حکم قانون تعیین می گردد.

ماده هفتاد و چهارم

وزرا قبل از تصدی وظیفه حلف آتی را به حضور رئیس جمهور، به جا می آورند :

بسم الله الرحمن الرحيم

"به نام خداوند بزرگ (ج) سوگند یاد می کنم که دین مقدس اسلام را حمایت ، قانون اساسی و سایر قوانین افغانستان را رعایت ، حقوق اتباع را حفاظت و از استقلال، تمامیت ارضی و وحدت ملی مردم افغانستان حراست کنم و در همه اعمال خود خداوند (ج) را حاضر دانسته ، وظایف محوله را صادقانه انجام دهم ."

ماده هفتاد و پنجم

حکومت دارای وظایف ذیل می باشد :

۱ - تعمیم احکام این قانون اساسی و سایر قوانین و فیصله های قطعی محاکم ،

۲ - حفظ استقلال، دفاع از تمامیت ارضی و صیانت منافع و حیثیت افغانستان در جامعه بین المللی

، ۳ - تامین نظم و امن عامه و از بین بردن هر نوع فساد اداری ،

۴ - ترتیب بودجه ، تنظیم وضع مالی دولت و حفاظت دارایی عامه ،

۵ - طرح و تطبیق پروگرامهای انکشافی ، اجتماعی ، فرهنگی ، اقتصادی و تکنالوژیکی

۶ - ارایه گزارش به شورای ملی در ختم سال مالی درباره امور انجام شده و پروگرام های عمده سال مالی جدید،

۷ - انجام سایر وظایفی که به موجب این قانون اساسی و قوانین دیگر ازوظایف حکومت دانسته شده است .

ماده هفتاد و ششم

حکومت برای تطبیق خطوط اساسي سياست کشور و تنظيم وظائف خود مقررات وضع و تصویب مي کند. این مقررات باید مناقض نص یا روح هیچ قانون نباشد.

ماده هفتاد و هفتم

وزرا وظائف خود را به حیث آمرین واحدهای اداری در داخل حدودی که این قانون اساسي و سایر قوانین تعیین مي کند، اجرا مي نمایند.

وزرا از وظائف مشخصه خود نزد رئیس جمهور و ولسي جرگه مسئولیت دارند.

ماده هفتاد و هشتم

هرگاه وزیر به ارتکاب جرایم ضد بشری ، خیانت ملي و یا سایر جرایم متهم گردد، قضیه با رعایت ماده یکصدوسي وچهارم این قانون اساسي به محکمه خاص محول مي گردد.

ماده هفتاد و نهم

حکومت مي تواند در حالت تعطیل ولسي جرگه در صورت ضرورت عاجل، به استثنای امور مربوط به بودجه و امور مالي ، فرامین تقنیني را ترتیب کند.

فرامین تقنیني بعداز توشیح رئیس جمهورحکم قانون را حایز مي شود. فرامین تقنیني باید در خلال سي روز از تاریخ انعقاد نخستین جلسه شورای ملي به آن تقدیم شود و در صورتي که از طرف شورای ملي رد شود، از اعتبارساقط مي گردد.

ماده هشتادم

وزرا نمی توانند در زمان تصدی وظیفه از مقام خود به ملحوظات لسانی ،سمتي ، قومي ، مذهبي و حزبي استفاده نمایند.

• فصل پنجم - شورای ملي

ماده هشتاد و یکم

شورای ملي دولت جمهوری اسلامي افغانستان به حیث عالی ترین ارگان تقنیني مظهر اراده مردم آن است و از قاطبه ملت نمایندگی مي کند.

هر عضو شورا در موقع اظهار رای ، مصالح عمومي و منافع علیای مردم افغانستان را مدار قضاوت قرار مي دهد.

ماده هشتاد و دوم

شورای ملي متشکل از دو مجلس ، ولسي جرگه و مشرانو جرگه مي باشد. هیچ شخص نمی تواند در یک وقت عضو هر دو مجلس باشد.

ماده هشتاد و سوم

اعضای ولسي جرگه توسط مردم ازطریق انتخابات آزاد، عمومي ، سری و مستقیم انتخاب مي گردند.

دوره کار ولسي جرگه به تاريخ اول سرطان سال پنجم ، بعد از اعلان نتايج انتخابات به پايان مي رسد و شورای جديد به کار آغاز مي نمايد.

انتخابات اعضای ولسي جرگه در خلال مدت سي الي شصت روز قبل از پايان دوره ولسي جرگه برگزار مي گردد.

تعداد اعضای ولسي جرگه به تناسب نفوس هر حوزه حداکثر دو صد و پنجاه نفر مي باشد. حوزه های انتخاباتي و ساير مسايل مربوط به آن در قانون انتخابات تعيين مي گردد. در قانون انتخابات بايد تدابييري اتخاذ گردد که نظام انتخاباتي ، نمايندگي عمومي و عادلانه را برای تمام مردم کشور تامین نمايد و به تناسب نفوس از هر ولايت طور اوسط حداقل دو وکیل زن در ولسي جرگه عضویت يابد.

ماده هشتاد و چهارم

اعضای مشرانو جرگه به ترتيب ذيل انتخاب و تعيين مي شوند :

۱ - از جمله اعضای شورای هر ولايت ، یک نفر به انتخاب شورای مربوط برای مدت چهار سال،

۲ - از جمله اعضای شوراهای ولسوالیهای هر ولايت ، یک نفر به انتخاب شوراهای مربوط برای مدت سه سال،

۳ - یک ثلث باقي مانده از جمله شخصیت های خبير و با تجربه به شمول دونفر از نمايندگان

معلولين و معيوبين و دو نفر نمايندگان کوچي ها به تعيين رئيس جمهور برای مدت پنج سال.

رئيس جمهور تعداد پنجاه في صد از اين اشخاص را از بين زنان تعيين مي نمايد.

شخصي که به حيث عضو مشرانو جرگه انتخاب مي شود، عضویت خود را در شورای مربوطه از دست داده ، به عوض او شخص ديگر مطابق به احکام قانون تعيين مي گردد.

ماده هشتاد و پنجم

شخصي که به عضویت شورای ملي کانديد يا تعيين مي شود، علاوه بر تکميل شرايط انتخابکنندگان واجد اوصاف ذيل مي باشد :

۱ - تبعه افغانستان بوده يا حداقل ده سال قبل از تاريخ کانديد يا تعيين شدن ، تابعیت دولت افغانستان را کسب کرده باشد،

۲ - از طرف محکمه به ارتکاب جرایم ضد بشری ، جنایت و يا حرمان از حقوق مدني محکوم نشده باشد،

۳ - اعضای ولسي جرگه سن بيست و پنج سالگي را در روز کانديد شدن و اعضای مشرانو جرگه سن سي و پنج سالگي را در روز کانديد يا تعيين شدن تکميل کرده باشند.

ماده هشتاد و ششم

وثايق انتخاباتي اعضای شورای ملي توسط کمیسیون مستقل انتخابات مطابق به احکام قانون تدقيق مي گردد.

ماده هشتاد و هفتم

هر یک از دو مجلس شورای ملي ، در آغاز دوره کار، یک نفر از اعضای خود را به حيث رئيس برای یک دوره تقنينيه و دو نفر را به حيث نایب رئيس اول و نایب دوم و دو نفر را به حيث منشي و نایب منشي برای مدت یک سال انتخاب مي کند.

این اشخاص هیات اداری ولسي جرگه و مشرانو جرگه را تشکیل مي دهند.

وظایف هیات اداری در اصول وظایف داخلي هر مجلس تعیین مي شود.

ماده هشتاد و هشتم

هر یک از دو مجلس شورای ملي برای مطالعه موضوعات مورد بحث ، طبق اصول وظایف داخلي ، کمیسیون ها تشکیل مي دهد.

ماده هشتاد و نهم

ولسي جرگه صلاحیت دارد به پیشنهاد یک ثلث اعضا جهت بررسی و مطالعه اعمال حکومت ، کمیسیون خاص تعیین نماید.

ترکیب و طرزالعمل این کمیسیون در اصول وظایف داخلي ولسي جرگه تنظیم مي گردد.

ماده نودم

شورای ملي دارای صلاحیتهای ذیل مي باشد :

- ۱ - تصویب، تعدیل یا لغو قوانین و یا فرامین تقنیني ،
- ۲ - تصویب پروگرامهای انکشافی اجتماعی ، فرهنگی ، اقتصادی و تکنالوژیکي ،
- ۳ - تصویب بودجه دولتي و اجازه اخذ یا اعطای قرضه ،
- ۴ - ایجاد واحدهای اداری ، تعدیل و یا الغای آن ،
- ۵ - تصدیق معاهدات و میثاقهای بین المللي یا فسخ الحاق افغانستان به آن ،
- ۶ - سایر صلاحیتهای مندرج این قانون اساسي .

ماده نود و یکم

ولسي جرگه دارای صلاحیتهای اختصاصي ذیل مي باشد :

- ۱ - اتخاذ تصمیم در مورد استیضاح از هر یک از وزرا مطابق به حکم ماده نود و دوم این قانون اساسي ،
- ۲ - اتخاذ تصمیم راجع به پروگرامهای انکشافی و بودجه دولتي ،
- ۳ - تأیید یا رد مقرریها (انتصابها) مطابق به احکام این قانون اساسي .

ماده نود و دوم

ولسي جرگه به پیشنهاد بیست فیصد کل اعضا مي تواند از هر یک از وزرا استیضاح به عمل آورد. هر گاه توضیح ارایه شده قناعت بخش نباشد، ولسي جرگه موضوع رای عدم اعتماد را بررسی مي کند.

رای عدم اعتماد از وزیر باید صریح ، مستقیم و بر اساس دلایل موجه باشد.

این رای به اکثریت آرای کل اعضای ولسي جرگه صادر مي گردد.

ماده نود و سوم

هر یک از کمیسیونهای هر دو مجلس شورای ملی می تواند از هر یک از وزرادر موضوعات معین سوال نماید. شخصی که از او سوال به عمل آمده ، می تواند جواب شفاهي یا تحریری بدهد.

ماده نود و چهارم

قانون عبارت است از مصوبه هر دو مجلس شورای ملی که به توشیح رییس جمهور رسیده باشد، مگر اینکه در این قانون اساسي طور دیگری تصریح گردیده باشد.

در صورتی که رییس جمهور با مصوبه شورای ملی موافقه نداشته باشد می تواند آنرا در ظرف پانزده روز از تاریخ تقدیم با ذکر دلایل به ولسي جرگه مسترد نماید. با سپری شدن این مدت و یا در صورتی که ولسي جرگه آنرا مجدداً با دو ثلث آرای کل اعضا تصویب نماید، مصوبه توشیح شده محسوب و نافذ می گردد.

ماده نود و پنجم

پیشنهاد طرح قانون از طرف حکومت یا اعضای شورا و در ساحه تنظیم امور قضایی از طرف ستره محکمه توسط حکومت می تواند صورت گیرد.

پیشنهاد طرح قانون در مورد بودجه و امور مالی صرف از طرف حکومت صورت می گیرد.

ماده نود و ششم

هر گاه پیشنهاد طرح قانون ، حاوی تکلیف جدید یا تنقیص عایدات دولت باشد، به شرطي در فهرست کار داخل می شود که در متن پیشنهاد، مدرک جبران نیز پیش بینی شده باشد.

ماده نود و هفتم

پیشنهاد طرح قانون از طرف حکومت نخست به ولسي جرگه تقدیم می گردد.

ولسي جرگه پیشنهاد طرح قانون را، به شمول بودجه و امور مالی و پیشنهاد اخذ و یا اعطای قرضه را، بعد از بحث به صورت یک کل تصویب یا رد می کند.

ولسي جرگه نمی تواند طرح پیشنهاد شده را بیش از یک ماه به تاخیر اندازد. ولسي جرگه طرح قانون پیشنهاد شده را بعد از تصویب به مشرانو جرگه می سپارد.

مشرانو جرگه در ظرف پانزده روز در مورد آن تصمیم اتخاذ می کند.

شورای ملی به اتخاذ تصمیم در مورد طرح قوانین ، معاهدات و پروگرامهای انکشافی دولت که به اساس پیشنهاد حکومت ایجاب رسیدگی عاجل را نماید، اولویت می دهد.

هرگاه پیشنهاد طرح قانون از طرف ده نفر از اعضای یکی از دو مجلس صورت گیرد، بعد از تأیید یک پنجم اعضای مجلسي که پیشنهاد به آن ارایه شده است ، در فهرست کار آن مجلس داخل می گردد.

ماده نود و هشتم

بودجه دولت و پروگرام انکشافی حکومت از طریق مشرانو جرگه توأم با نظریه مشورتی آن به ولسي جرگه تقدیم می شود.

تصمیم ولسي جرگه بدون ارایه به مشرانو جرگه بعد از توشیح رییس جمهور نافذ شمرده می شود. هرگاه نظر به عواملی تصویب بودجه قبل از آغاز سال مالی صورت نگیرد، تا تصویب بودجه جدید، بودجه سال گذشته تطبیق می گردد.

حکومت در خلال ربع چهارم سال مالی ، بودجه سال آینده را با حساب اجمالی بودجه سال جاری به شورای ملی تقدیم می نماید. حساب قطعی بودجه سال مالی قبل، در خلال مدت شش ماه سال آینده ، مطابق به احکام قانون ، به شورای ملی تقدیم می گردد.

ولسي جرگه نمی تواند تصویب بودجه را بیش از یک ماه و اجازه اخذ و یا اعطای قرضه را که شامل بودجه نباشد، بیش از پانزده روز به تأخیر اندازد.

هرگاه ولسي جرگه در این مدت راجع به پیشنهاد اخذ و یا اعطای قرضه تصمیم اتخاذ نکند، پیشنهاد تصویب شده محسوب می گردد.

ماده نود و نهم

در صورتی که در اجلاس شورای ملی ، بودجه سالانه یا پروگرام انکشافی یا موضوع مربوط به امنیت عامه ، تمامیت ارضی و استقلال کشور مطرح باشد، مدت اجلاس شورا قبل از تصویب آن نمی تواند خاتمه یابد.

ماده صد

هر گاه مصوبه یک مجلس از طرف مجلس دیگر رد شود، برای حل اختلاف هیات مختلط به تعداد مساوی از اعضای هر دو مجلس تشکیل می گردد.

فیصله هیات بعد از توشیح رییس جمهور، نافذ شمرده می شود. در صورتی که هیات مختلط نتواند اختلاف نظر را رفع کند، مصوبه رد شده به حساب می آید. در این حالت ولسي جرگه می تواند در جلسه بعدی آنرا با دو ثلث آرای کل اعضا تصویب کند. این تصویب بدون ارایه به مشرانو جرگه بعد از توشیح رییس جمهور نافذ شمرده می شود.

ماده یکصد و یکم

هیچ عضو شورای ملی به علت رای یا نظریه ای که در هنگام اجرای وظیفه ابراز می دارد، مورد تعقیب عدلی قرار نمی گیرد.

ماده یکصد و دوم

هر گاه عضو شورای ملی به جرمی متهم شود. مامور مسئول موضوع به مجلسی که متهم عضو آن است ، اطلاع می دهد و متهم می تواند تحت تعقیب عدلی قرار گیرد.

در مورد جرم مشهود، مامور مسئول می تواند متهم را بدون اجازه مجلسی که او عضو آن می باشد، تحت تعقیب عدلی قرار دهد و گرفتار نماید.

در هر دو حالت ، هرگاه تعقیب عدلی قانوناً توقیف را ایجاب کند، مامور مسئول مکلف است موضوع را بلافاصله به اطلاع مجلس مربوط برساند و تصویب آنرا حاصل نماید. اگر اتهام در هنگام تعطیل شورا صورت بگیرد، اجازه گرفتاری یا توقیف از هیات اداری مجلس مربوط حاصل می گردد و موضوع به نخستین جلسه مجلس مذکور جهت اخذ تصمیم ارایه می شود.

ماده یکصد و سوم

وزرا می توانند در جلسات هر یک از دو مجلس شورای ملی اشتراک ورزند. هر مجلس شورای ملی می تواند حضور وزرا را در جلسه خود مطالبه کند.

ماده یکصد و چهارم

هر دو مجلس شورای ملی در وقت واحد به صورت جداگانه جلسه می کنند.

جلسات هر دو مجلس در موارد ذیل می تواند به طوری مشترک دایر شود :

۱ - در موقعی که دوره تقنینیه یا اجلاس سالانه از طرف رئیس جمهور افتتاح می گردد،

۲ - در صورتی که رئیس جمهور ضروری تشخیص دهد.

رئیس ولسی جرگه از جلسات مشترک شورای ملی ریاست می نماید.

ماده یکصد و پنجم

جلسات شورای ملی علنی می باشد مگر اینکه رئیس مجلس یا حداقل ده نفر از اعضای شورای ملی ،

سری بودن آنرا درخواست و مجلس این خواست را بپذیرد.

هیچ شخصی نمی تواند عنفا به مقر شورای ملی داخل شود.

ماده یکصد و ششم

نصاب هر یک از دو مجلس شورای ملی ، هنگام رای گیری با حضور اکثریت اعضا تکمیل می گردد و تصامیم آن با شرکت اکثریت آرای اعضای حاضر اتخاذ می شود، مگر در مواردی که این قانون اساسی طور دیگری تصریح نموده باشد.

ماده یکصد و هفتم

شورای ملی در هر سال دو اجلاس عادی دایر می کند.

مدت کار هر دو اجلاس شورا، در هر سال نه ماه می باشد. در صورت ایجاب، شورا می تواند این مدت را تمدید کند.

جلسات فوق العاده شورا می تواند در ایام تعطیل به امر رئیس جمهور دایر شود.

ماده یک صد و هشتم

در حالات وفات ، استعفا و عزل عضو شورای ملی و یا معلولیت یا معیوبیتی که به طور دایم مانع اجرایی وظیفه گردد، تعیین نماینده جدید برای مدت باقی مانده دوره تقنینیه ، مطابق به احکام قانون صورت می گیرد.

امور مربوط به حضور و غیاب اعضای شورای ملی در اصول وظایف داخلی تنظیم می گردد.

ماده یک صد و نهم

پیشنهاد تعدیل قانون انتخابات ، در یک سال آخر دوره تقنینیه ، نمی تواند در فهرست کار شورای ملی قرار گیرد.

• فصل ششم - لویه جرگه

ماده یکصد و دهم

لویه جرگه عالي ترين مظهر اراده مردم افغانستان مي باشد.

لویه جرگه متشکل است از :

۱ - اعضای شورای ملي ،

۲ - روسای شوراهاى ولايات و ولسوالیها ، وزرا، رییس و اعضای ستره محکمه و لوی ثارنوالی می توانند در جلسات لویه جرگه بدون حق رای شرکت ورزند.

ماده یک صد و یازدهم

لویه جرگه در حالات ذیل دایر می گردد :

۱ - اتخاذ تصمیم در مورد مسایل مربوطه به استقلال، حاکمیت ملي ، تمامیت ارضی و مصالح علیای کشور،

۲ - تعدیل احکام این قانون اساسی ،

۳ - محاکمه رییس جمهور مطابق به حکم مندرج ماده شصت و نهم این قانون اساسی .

ماده یک صد و دوازدهم

لویه جرگه در اولین جلسه ، از میان اعضا یک نفر را به حیث رییس و یک نفر را به حیث معاون و دو نفر را به حیث منشی و نایب منشی انتخاب می کند.

ماده یک صد و سیزدهم

نصاب لویه جرگه هنگام رای دهی ، با حضور اکثریت اعضا تکمیل می گردد. تصامیم لویه جرگه ، جز در مواردی که در این قانون اساسی صریحا ذکر گردیده ، با اکثریت آرا کل اعضا اتخاذ می گردد.

ماده یک صد و چهاردهم

مباحثات لویه جرگه علنی می باشد، مگر اینکه یک ربع اعضا سری بودن آنرا درخواست نماید و لویه جرگه این درخواست را بپذیرد.

ماده یک صد و پانزدهم

در هنگام دایر بودن لویه جرگه ، احکام مندرج در مواد یکصد و یکم و یکصدودوم این قانون اساسی ، در مورد اعضا آن تطبیق می گردد.

• فصل هفتم - قضا

ماده یک صد و شانزدهم

قوه قضاییه رکن مستقل دولت جمهوری اسلامی افغانستان می باشد.

قوه قضاییه مرکب است از یک سترمحکمه ، محاکم استیناف و محاکم ابتداییه که تشکیلات و صلاحیت آنها توسط قانون تنظیم می گردد.

ستره محکمه به حیث عالیترین ارگان قضایی در راس قوه قضاییه افغانستان قرار دارد.

ماده یک صد و هفدهم

سترمحکمه مرکب است از ۹ عضو که از طرف رییس جمهور با تایید ولسي جرگه و با اراعايت احکام مندرج فقره آخر ماده پنجاهم و ماده یکصد و هجدهم این قانون اساسي در آغاز به ترتیب ذیل تعیین مي گردند :

سه نفر برای مدت چهار سال، سه نفر برای مدت هفت سال و سه نفر برای مدت ۱۰ سال، تعیینات بعدی برای مدت ده سال مي باشد.

تعیین اعضا برای دوبار جواز ندارد.

رییس جمهور يکي از اعضا را به حیث رییس سترمحکمه تعیین مي کند.

اعضای ستره محکمه به استثنای حالت مندرج ماده یک صد و بیست و هفتم این قانون اساسي ، تا ختم دوره خدمت از وظایف شان عزل نمي شوند.

ماده یک صد و هجدهم

عضو سترمحکمه واجد شرایط ذیل مي باشد :

۱ - سن رییس و اعضا در حین تعیین از چهل سال کمتر نباشد،

۲ - تبعه افغانستان باشد،

۳ - در علوم حقوقي و يا فقهي تحصيلات عالي و در نظام افغانستان تخصص و تجربه کافي داشته باشد،

۴ - دارای حسن سیرت و شهرت نیک باشد،

۵ - از طرف محکمه به ارتکاب جرایم ضد بشری ، جنایت و يا حرمان از حقوق مدني محکوم نشده باشد،

۶ - در حال تصدی وظیفه در هیچ حزب سياسي عضویت نداشته باشد.

ماده یکصد و نوزدهم

اعضای ستر محکمه قبل از اشغال وظیفه ، حلف آتي را در حضور رییس جمهور به جا مي آورند :

بسم الله الرحمن الرحيم

"به نام خداوند بزرگ (ج) سوگند ياد مي کنم که حق وعدالت را برطبق احکام دين مقدس اسلام ، نصوص این قانون اساسي وسایر قوانین افغانستان تامین نموده ، وظیفه قضا را با کمال امانت ، صداقت و بي طرفي اجرا نمايم ."

ماده یکصد و بیستم

صلاحیت قوه قضاييه شامل رسیدگی به تمام دعاوی است که از طرف اشخاص حقيقي يا حکمي ، به شمول دولت ، به حیث مدعي يا مدعي عليه در پیشگاه محکمه مطابق به احکام قانون اقامه شود.

ماده یکصد و بیست و یکم

بررسي مطابقت قوانین ، فرامین تقنیني ، معاهدات بین الدول و میثاق های بین المللي با قانون اساسي و تفسیر آنها بر اساس تقاضای حکومت و يا محاکم ، مطابق به احکام قانون از صلاحیت سترمحکمه مي باشد.

ماده یکصد و بیست دوم

هیچ قانونی نمی تواند در هیچ حالت ، قضیه یا ساحه یی را از دایره صلاحیت قوه قضاییه به نحوی که در این فصل تحدید شده ، خارج بسازد و به مقام دیگر تفویض کند.

این حکم مانع تشکیل محاکم خاص مندرج مواد شصت و نهم ، هفتاد و هشتم و یکصد و بیست و هفتم این قانون اساسی و محاکم عسکری در قضایای مربوط به آن نمی گردد.

تشکیل و صلاحیت این نوع محاکم توسط قانون تنظیم می گردد.

ماده یکصد و بیست و سوم

با رعایت احکام این قانون اساسی ، قواعد مربوط به تشکیل، صلاحیت و اجراءات محاکم و امور مربوط به قضات توسط قانون تنظیم می گردد.

ماده یکصد و بیست و چهارم

در مورد مامورین و سایر کارکنان اداری قوه قضاییه ، احکام قوانین مربوط به مامورین و سایر کارکنان اداری دولت نافذ می باشد ولی تقرر، انفکاک ، ترفیع ، تقاعد، مجازات و مکافات شان توسط ستره محکمه مطابق به احکام قانون صورت می گیرد.

ماده یکصد و بیست و پنجم

بودجه قوه قضاییه به مشوره حکومت از طرف ستره محکمه ترتیب گردیده ، به حیث جزء بودجه دولت ، توسط حکومت به شورای ملی تقدیم می شود.

تطبیق بودجه قوه قضاییه از صلاحیت ستره محکمه می باشد.

ماده یکصد و بیست و ششم

اعضای ستره محکمه بعد از ختم دوره خدمت برای بقیه مدت حیات از حقوق مالی دوره خدمت مستفید می شوند مشروط بر اینکه به مشاغل دولتی و سیاسی اشتغال نوزند.

ماده یکصد و بیست و هفتم

هر گاه بیش از یک ثلث اعضای ولسی جرگه ، محاکمه رییس و یا عضو ستره محکمه را بر اساس اتهام به جرم ناشی از اجرای وظیفه یا ارتکاب جنایت تقاضانماید و ولسی جرگه این تقاضا را با اکثریت دوثلث کل اعضا تصویب کند، متهم از وظیفه عزل و موضوع به محکمه خاص محول می گردد.

تشکیل محکمه و طرز العمل محاکمه توسط قانون تنظیم می گردد.

ماده یکصد و بیست و هشتم

در محاکم افغانستان ، محکمه به صورت علنی دایر می گردد و هر شخص حق دارد با رعایت احکام قانون در آن حضور یابد.

محکمه می تواند در حالاتی که در قانون تصریح گردیده ، یا سری بودن محاکمه ضروری تشخیص گردد، جلسات سری دایر کند، ولی اعلام حکم باید به هر حال علنی باشد.

ماده یکصد و بیست و نهم

محکمه مکلف است اسباب حکمی را که صادر می نماید، در فیصله ذکر کند.

تمام فیصله های قطعی محاکم واجب التعمیل است ، مگر در حالت حکم به مرگ شخص که مشروط به منظوری رییس جمهور باشد.

ماده یکصد و سی ام

محاکم قضایی مورد رسیدگی ، احکام این قانون اساسی و سایر قوانین را تطبیق می کنند. هرگاه برای قضیه پی از قضایای مورد رسیدگی ، در قانون اساسی و سایر قوانین حکمی موجود نباشد، محاکم به پیروی از احکام فقه حنفی و در داخل حدودی که این قانون اساسی وضع نموده ، قضیه را به نحوی حل و فصل می نماید که عدالت را به بهترین وجه تامین نماید.

ماده یکصد و سی و یکم

محاکم برای اهل تشیع ، در قضایای مربوط به احوال شخصیه ، احکام مذهب تشیع را مطابق به احکام قانون تطبیق می نمایند.

در سایر دعاوی نیز اگر در این قانون اساسی و قوانین دیگر حکمی موجود نباشد، محاکم قضیه را مطابق به احکام این مذهب حل و فصل می نمایند.

ماده یکصد و سی و دوم

قضات به پیشنهاد ستره محکمه و منظوری رییس جمهور تعیین می گردند.

تقرر، تبدل، ترفیع ، مواخذه و پیشنهاد تقاعد قضات مطابق به احکام قانون از صلاحیت ستر محکمه می باشد.

ستر محکمه به منظور تنظیم بهتر امور اجرایی و قضایی و تامین اصلاحات لازم ، آمریت عمومی اداری قوه قضاییه را تاسیس می نماید.

ماده یکصد و سی و سوم

هر گاه قاضی به ارتکاب جنایت متهم شود، ستره محکمه مطابق به احکام قانون به حالت قاضی رسیدگی نموده ، پس از استماع دفاع او، در صورتیکه ستره محکمه اتهام را وارد بداند، پیشنهاد عزلش را به رییس جمهور تقدیم و بامنظوری آن از طرف رییس جمهور، قاضی متهم از وظیفه معزول و مطابق به احکام قانون مجازات می شود.

ماده یکصد و سی و چهارم

کشف جرایم ، توسط پلیس و تحقیق جرایم و اقامه دعوا علیه متهم در محکمه از طرف ثارنوالی مطابق به احکام قانون صورت می گیرد.

ثارنوالی جزء قوه اجراییه و در اجراءات خود مستقل می باشد.

تشکیل، صلاحیت و طرز فعالیت ثارنوالی توسط قانون تنظیم می گردد. کشف و تحقیق جرایم وظیفه ای منسوبین قوای مسلح ، پلیس و موظفین امنیت ملی ، توسط قانون خاص تنظیم می گردد.

ماده یکصد و سی و پنجم

اگر طرف دعوا زبانی را که محکمه توسط آن صورت می گیرد، نداند، حق اطلاع به مواد واسناد قضیه و صحبت در محکمه به زبان مادری ، توسط ترجمان برایش تامین می گردد.

• فصل هشتم - اداره

ماده یکصد و سی و ششم

اداره جمهوری اسلامی افغانستان بر اساس واحدهای اداره مرکزی و ادارات محلی ، طبق قانون تنظیم می گردد.

اداره مرکزی به یک عده واحدهای اداری منقسم می گردد که در راس هرکدام یک نفر وزیر قرار دارد.

واحد اداره محلی ، ولایت است . تعداد، ساحه ، اجرا و تشکیلات ولایات و ادارات مربوط، بر اساس تعداد نفوس ، وضع اجتماعی و اقتصادی و موقعیت جغرافیایی توسط قانون تنظیم می گردد.

ماده یکصد و سی و هفتم

حکومت با حفظ اصل مرکزیت به منظور تسریع و بهبود امورات اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی و سهم گیری هر چه بیشتر مردم در انکشاف حیات ملی ، صلاحیتهای لازم را مطابق به احکام قانون ، به اداره محلی تفویض می نماید.

ماده یکصد و سی و هشتم

در هر ولایت یک شورای ولایتی تشکیل می شود.

اعضای شورای ولایتی ، طبق قانون ، به تناسب نفوس ، از طریق انتخابات آزاد،عمومی ، سری و مستقیم از طرف ساکنین ولایت برای مدت چهار سال انتخاب می گردند.

شورای ولایتی یک نفر از اعضای خود را به حیث رئیس انتخاب می نماید.

ماده یکصد و سی و نهم

شورای ولایتی در تامین اهداف انکشافی دولت و بهبود و امور ولایت به نحوی که در قوانین تصریح می گردد، سهم گرفته و در مسایل مربوط به ولایت مشوره می دهد.

شورای ولایتی وظایف خود را با همکاری اداره محلی اجرا می نماید.

ماده یکصد و چهلم

برای تنظیم امور و تامین اشتراک فعال مردم

در اداره محلی ، در ولسوالی ها و قریه ها، مطابق به احکام قانون شوراها تشکیل می گردند. اعضای این شوراها از طریق انتخابات آزاد، عمومی ، سری و مستقیم از طرف ساکنین محل برای مدت سه سال انتخاب می شوند.

سهم گیری کوچیان در شوراها محلی مطابق به احکام قانون تنظیم می گردد.

ماده یکصد و چهل و یکم

برای اداره امور شهری ، شاروالی تشکیل می شود. شاروال و اعضای مجالس شاروالی ، از طریق انتخابات آزاد، عمومی ، سری و مستقیم انتخاب می شوند.

امور مربوط به شاروالیها توسط قانون تنظیم می گردند.

ماده یکصد و چهل و دوم

دولت به مقصد تعميل احكام و تامين ارزشهاى مندرج اين قانون اساسي ، ادارات لازم را تشكيل مينمايد.

· فصل نهم - حالت اضطرار

ماده يكصد و چهل و سوم

هرگاه به علت جنگ ، خطر جنگ ، اغتشاش وخيم ، آفات طبيعي و يا حالت مماثل،حفظ استقلال و حيات ملي از مجرايي كه در قانون اساسي تعيين شده ، ناممكن گردد، حالت اضطرار از طرف رييس جمهور با تاييد شوراي ملي در تمام يا بعضي از ساحات كشور اعلام مي شود.

هرگاه حالت اضطرار بيش از دو ماه دوام نمايد، براي تمديد آن ، موافقت شوراي ملي شرط است .

ماده يكصد و چهل و چهارم

در حالت اضطرار، رييس جمهور مي تواند به مشوره روساي شوراي ملي و ستره محكمه ، بعضي از صلاحيتهاى شوراي ملي را به حكومت انتقال دهد.

ماده يكصد و چهل و پنجم

در حالت اضطرار، رييس جمهور مي تواند بعد از تاييد روساي شوراي ملي و ستره محكمه ، تنفيذ احكام ذيل را معطل بسازد و يا بر آنها قيود وضع نمايد :

۱ - فقره دوم ماده بيست و هفتم ،

۲ - ماده سي و ششم ،

۳ - فقره دوم ماده سي و هفتم ، ۴ - فقره دوم ماده سي و هشتم ،

ماده يكصد و چهل و ششم

در حالت اضطرار، قانون اساسي تعديل نمي شود.

ماده يكصد و چهل و هفتم

هرگاه دوره رياست جمهورى و يا دوره تقنينيه شوراي ملي ، در حالت اضطرار ختم شود، اجراى انتخابات جديد منتفې گذاشته شده ، مدت خدمت رييس جمهور واعضاي شوراي ملي تا چهار ماه تمديد مي شود.

هر گاه حالت اضطرار بيش از چهار ماه دوام نمايد،لويه جرگه از طرف رييس جمهور دعوت مي شود.

بعد از ختم حالت اضطرار، در خلال مدت دو ماه ، انتخابات برگزار مي گردد.

ماده يكصد و چهل و هشتم

در ختم حالت اضطرار، اقداماتي كه براساس مواد ماده يكصد و چهل و چهارم و يكصد و چهل و پنجم اين قانون اساسي به عمل آمده ، بلافاصله ازاعتبار ساقط مي گردند.

· فصل دهم - تعديل

ماده يكصد و چهل و نهم

اصل پیروی از احکام دین مقدس اسلام و نظام جمهوری اسلامی تعدیل نمی شوند.

تعدیل حقوق اساسی اتباع صرف به منظور بهبود حقوق آنان مجاز می باشد.

تعدیل دیگر محتویات این قانون اساسی ، نظر به تجارب و مقتضیات عصر، بارعایت احکام مندرج مواد شصت و هفتم و یکصد و چهل و ششم این قانون اساسی ، با پیشنهاد رییس جمهور یا اکثریت اعضای شورای ملی صورت می گیر

د. ماده یکصد و پنجاهم

به منظور اجرای پیشنهاد تعدیل، هیاتی از بین اعضای حکومت ، شورای ملی و ستره محکمه به فرمان رییس جمهور تشکیل گردیده ، طرح تعدیل را تهیه می کند.

برای تصویب تعدیل، لویه جرگه بر اساس فرمان رییس جمهور و مطابق به احکام فصل لویه جرگه دایر می گردد.

هرگاه لویه جرگه با اکثریت دو ثلث کل اعضا طرح تعدیل را تصویب کند، بعداز توشیح رییس جمهور نافذ می گردد.

• فصل یازدهم - احکام متفرقه

ماده یکصد و پنجاه و یکم

رییس جمهور، معاونین رییس جمهور، وزرا، رییس و اعضای ستره محکمه ، لوی ثارنوال، روسای بانک مرکزی و امنیت ملی ، والیان و شاروالیها در مدت تصدی وظیفه نمی توانند هیچ معامله انتفاعی را با دولت انجام دهند.

ماده یکصد و پنجاه و دوم

رییس جمهور، معاونین رییس جمهور، وزرا، روسا و اعضای شورای ملی و ستره محکمه ، لوی ثارنوال و قضات نمی توانند در مدت تصدی وظیفه به مشاغل دیگری اشتغال ورزند.

ماده یکصد و پنجاه و سوم

قضات ، ثارنوالان ، صاحب منصبان قوای مسلح و پلیس و منسوبین امنیت ملی ، در مدت تصدی وظیفه نمی توانند در احزاب سیاسی عضویت داشته باشند.

ماده یکصد و پنجاه و چهارم

دارایی رییس جمهور، معاونین رییس جمهور، وزرا، اعضای ستره محکمه و لوی ثارنوال قبل و بعد از دوره خدمت ، توسط ارگانی که در قانون تعیین می گردد، ثبت ، رسیدگی و نشر می شود.

ماده یکصد و پنجاه و پنجم

کمیسیون مستقل انتخابات برای اداره و نظارت بر هر نوع انتخابات ومراجعه به آرای عمومی مردم در کشور مطابق به احکام قانون تشکیل می گردد.

ماده یکصد و پنجاه و ششم

کمیسیون مستقل انتخابات برای اداره و نظارت بر هر نوع انتخابات ومراجعه به آرای عمومی مردم در کشور مطابق به احکام قانون تشکیل می گردد.

ماده یکصد و پنجاه و هفتم

کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی مطابق به احکام قانون تشکیل می گردد. اعضای این کمیسیون از طرف رئیس جمهور به تأیید ولسی جرگه تعیین می گردند.

فصل دوازدهم - احکام انتقالی

ماده یکصد و پنجاه و هشتم

لقب بابای ملت و امتیازاتی که توسط لویه جرگه اضطراری سال یکهزار و سیصد و هشتاد و یک هجری شمسی به اعلیحضرت محمد ظاهرشاه ، پادشاه سابق افغانستان ، اعطا شده است ، با رعایت احکام این قانون اساسی مادام الحیات برای ایشان محفوظ می باشد.

ماده یکصد و پنجاه و نهم

مدت بعد از نفاذ این قانون اساسی تا تاریخ افتتاح شورای ملی ، دوره انتقال شمرده می شود. دولت انتقالی اسلامی افغانستان ، در دوره انتقال وظایف ذیل را انجام می - دهد :

- ۱ - اصدار فرامین تقنینی مربوط به انتخابات ریاست جمهوری و شورای ملی و شوراهای محلی در مدت شش ماه ،
- ۲ - اصدار فرامین در مورد تشکیلات و صلاحیت محاکم و آغاز کار روی قانون تشکیلات اساسی در خلال مدت کمتر از یک سال ،
- ۳ - تشکیل کمیسیون مستقل انتخابات ،
- ۴ - انجام اصلاحات لازم به منظور تنظیم بهتر امور اجرایی و قضایی ،
- ۵ - اتخاذ تدابیر لازم جهت آماده ساختن زمینه برای تطبیق احکام این قانون اساسی .

ماده یکصد و شصتم

اولین رئیس جمهور منتخب، سی روز بعد از اعلام نتایج انتخابات ، مطابق به احکام این قانون اساسی به کار آغاز می کند.

کوشش همه جانبه صورت می گیرد تا اولین انتخابات رئیس جمهور و شورای ملی با هم در یک وقت صورت بگیرد. صلاحیت های شورای ملی مندرج در این قانون اساسی تا زمان تاسیس این شورابه حکومت تفویض می شود و ستره محکمه موقت به فرمان رئیس جمهورتشکیل می گردد.

ماده یکصد و شصت و یکم

شورای ملی ، وظایف و صلاحیتهای خود را به مجرد تاسیس ، مطابق به احکام این قانون اساسی ، اعمال می کند. بعد از دایر شدن اولین جلسه شورای ملی ، در خلال مدت سی روز، حکومت و ستره محکمه مطابق به احکام این قانون اساسی تشکیل می گردند.

رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان تا زمانیکه رئیس جمهور منتخب به کار آغاز کند، اجرای وظیفه می نماید.

ارگانهای اجرایی و قضایی دولت با رعایت حکم فقره چهارم ماده یکصد و پنجاه و نهم این قانون اساسی ، الی تشکیل حکومت و ستره محکمه به وظایف خود ادامه می دهند. فرامین تقنینی که از آغاز دوره موقت به بعد نافذ گردیده است ، به اولین جلسه شورای ملی ارجاع می گردند.

این فرامین تازمانیکه از طرف شورای ملی لغو نگردیده باشند نافذ می باشند.

ماده یکصد شصت و دوم

این قانون اساسی از تاریخ تصویب لویه جرگه نافذ و از طرف رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان توشیح و اعلام می گردد.

با نفاذ این قانون اساسی ، قوانین و فرامین تقنینی مغایر احکام آن ملغی می باشد